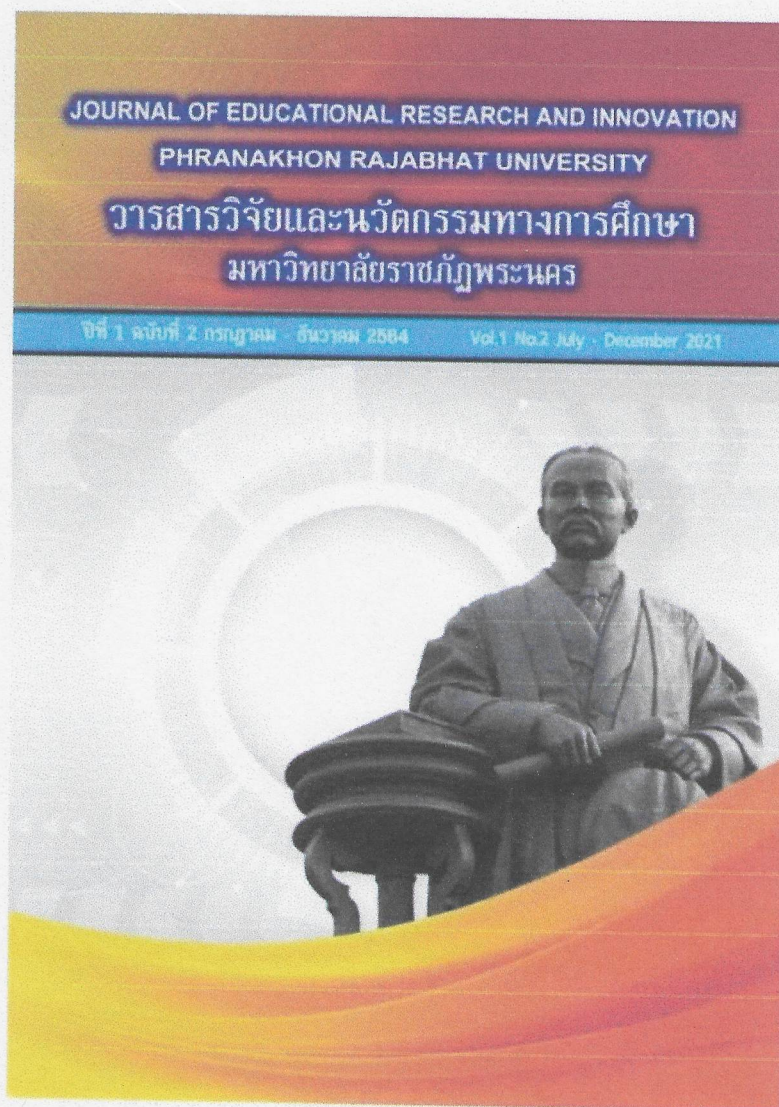

Vol. 1 No. 2 (2564): Journal of Educational Research and Innovation Phranakhon Rajabhat University

Published: 2021-12-18

Journal of Educational Research and Innovation
Phranakhon Rajabhat University

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Vol.1 No.2 July – December 2021

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนบทความวิชาการและบทความปริทัศน์ ด้านศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ทางวิชาชีพของอาจารย์ นักศึกษาและนักวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ที่ปรึกษา

ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร

นายกสภามหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์ภร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภา กุณฑลบุตร

รองอธิการบดี

ดร.ดิเรก พรสีมา

คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์กุล อินทรผดุง

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจนศึก โพธิศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายบริหาร แผนและการพัฒนา

วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers) ประจำวารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จรรณู

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อน

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.เดช บุญประจักษ์

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิเทพ ปิติพรเทพิน
รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ มณีโชติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณพัชร บัวฉุน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถาบันปัญญาภิวัฒน์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ มนต์ชัย เทียนทอง
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวุฒิ ขุนทอง
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไกยวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนະการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ชานนท์ จันทรา
รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพงศ์ ตั้งเคียงศิริสิน
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เขี่ยมขันติถาวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พงุทธิกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ
รองศาสตราจารย์ ดร.พสชนัน นิรมิตรไชนนันท
รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อง
รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล เอกวารงกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันดี เกษมสุขพิพัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลดาว วงศ์ธีระธรรม์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล ศุขะวาที
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.จิราภา อากาศกร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ สุปินานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินันท์ พงุักษ์ประมุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตนา (มูลเงิน) อติพัฒน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นักวิชาการอิสระ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกฤตา โชติภักคณสุข	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพล คำเขียน	นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญณภัทร นิธิศวรรภากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ โสขุมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ แซ่เอี้ยบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา ผดุงพจน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร โสภารัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
นาวาอากาศเอก ดร.สุรินทร์ คอทอง	นักวิชาการอิสระ
ดร.เต็มยศ เสนิ่งศ์ ณ อยุธยา	นักวิชาการอิสระ
ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์	นักวิชาการอิสระ
ดร.พจนา ดอกตาลยงค์	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
ดร.โสธรรมา เครือเมฆ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.จอมสุรางค์ ลิ้มปี่ประเสริฐกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.พิชามญชุ์ จำรัสศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.รัชชกฤต เทียมธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.พัชรภรณ์ พุทธิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.มีนมาส พรานป่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.กิตติวรรณ สิ้นธนูวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.ปิยะดา จุลวรรณา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เลขานุการ

ดร.อภิชาติ พัยคชิน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาวจิราภรณ์ เฟื่องฟูง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

คณะทำงาน

ผศ.ดร.ศศิธร โสภารัตน์	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
ดร.อภิชาติ พัยคชิน	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
ดร.สุรยศ ทรัพย์ประกอบ	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
ดร.รัชชกฤต เทียมธรรม	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
ดร.จรรย์ญา งามเนตร	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
ดร.พิชามญชุ์ จำรัสศรี	วิทยาลัยการฝึกหัดครู
อาจารย์อัมพร ใจเด็จ	วิทยาลัยการฝึกหัดครู

อาจารย์ธวัชวี โรจนานี
อาจารย์พัฒนทิพย์ ขาวปลั่ง
อาจารย์พัชชา ดอกไม้

วิทยาลัยการฝึกหัดครู
วิทยาลัยการฝึกหัดครู
วิทยาลัยการฝึกหัดครู

พิธีจรรยาบรรณ

Mrs.Pabi Maya Das
อาจารย์ดาวใจ ดวงมณี
ดร.สุรยศ ททรัพย์ประกอบ

University of Arkansas. USA
วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

นางเดือนเพ็ญ สุขทอง
นางสาวมัทนา เกตุโพธิ์ทอง
นางสาวศุภราพร เกตุกลม
นางสาวทัศนีย์ ปิ่นทอง
นายรัชตะ อนวัชกุล
นายจักรพันธ์ ก้อนมณี
นางสาวฐวณมลาวรรณ หินกล้า

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ติดต่อกองบรรณาธิการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา ชั้น 6 อาคารเรียนและอำนวยการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 9 ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220 โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2544-8629 Email: editor_education@pnru.ac.th website: <https://irdp.pnru.ac.th/>

กำหนดตีพิมพ์

2 ฉบับ ต่อปี (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม)

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ https://so04.tci-thaijo.org/index.php/RESEARCH_INNOVTION_IN_EDUCATION/6666

พิมพ์ที่

ทจก. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์ : เลขที่ 44/132 ถ.กำนันแมน แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กทม. 10150
โทรศัพท์ : 0 - 2802 - 0377, 0 - 2802 - 0379, 08 - 1566 - 2540

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่การเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการและการวิจัย ของนักวิจัย นักการศึกษา นักวิชาการ นักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อันจะนำไปสู่การขยายวงแห่งการประยุกต์การใช้ผลงานวิชาการเพื่อการพัฒนาการศึกษาในวงกว้าง โดยกำกับคุณภาพและกระบวนการของการจัดทำวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

วารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัย และ บทความวิชาการ ตลอดจนบทความปริทัศน์ของนักวิจัย นักการศึกษา นักวิชาการ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 เรื่อง ครอบคลุมองค์ความรู้ด้านการศึกษา

ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ ที่ปรึกษาภายในและภายนอกทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนทรัพยากร และให้คำแนะนำ จนทำให้วารสารฉบับแรกของวารสารวิจัยและนวัตกรรมทางศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีบทความที่น่าสนใจ และได้มาตรฐาน มีคุณค่าทางวิชาการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจ และเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นอย่างดี.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจนศึก โปธิศาสตร์
บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ.....	ก
สารบัญ.....	ข

บทความวิจัย

- รูปแบบการจัดหลักสูตรครุศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสมรรถนะที่ควรมีของครุคณิตศาสตร์
ในพุทธศักราช 2565
ธิษณะ จงเจษฎ์ และ พรหมมา วิหคไพบลีย์ 1
- ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
ศิริรัตน์ นิยะมานนท์..... 14
- แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน
ด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
นารีนาค โพธิ์เอม เบญจวรรณ ศรีมารุต และ มินมาส พรานป่า 35
- ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวิทยานนท์ เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร
ภัทรา บุษราคัมวดี ธนินาฏ ณ สุนทร และ ลุจิตรา ไอสถอภิรักษ์ 54
- ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร
กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
ชยาภา มะลิ เบญจวรรณ ศรีมารุต และ มินมาส พรานป่า 76

บทความวิชาการ

- การล้อกลสเปก และการกีดกันผู้เสนา่งานในการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษาของรัฐ
พิชามณูชู่ กาหลง และ นัทศน์ บุญมี..... 91

บทความปริทัศน์

- บทวิจารณ์หนังสือ Adventures of Huckleberry Finn
ยงยุทธ ช่าง..... 100

ภาคผนวก

รายละเอียดการเตรียมบทความเสนอการตีพิมพ์	109
รูปแบบการพิมพ์เอกสารอ้างอิง.....	113
การพิจารณาบทความ	115
รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์	116
จริยธรรมในการตีพิมพ์.....	120

Research Article

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน
ด้านวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATORS'
CORE COMPETENCIES DEVELOPMENT APPROACH AND EFFECTIVENESS
OF THE ACADEMIC ADMINISTRATION IN SCHOOL
UNDER BANGKOK PRIMARY EDUCATION

นารีนาถ โพธิ์เอม^{1*} เบญจวรรณ ศรีมารุต² และ มีนมาส พรานป่า³
¹วิทยาลัยการฝึกหัดครู
²มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Nareenat Po-em^{1*}, Benjawan Srimarut² and Meanmas Pranpa³
^{1, 2, 3}College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: nareenat.g291@pnru.ac.th

Received: 2021-09-09

Revised: 2021-10-16

Accepted: 2021-11-04

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา 4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 327 คน จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะหลักของผู้บริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .760 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง 4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการ คือ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ ให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม

คำสำคัญ: สมรรถนะหลักของผู้บริหาร ประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการ

ABSTRACT

The purposes of this study were to find out 1) the administrators' core competencies level; 2) Effectiveness of the Academic Administration in school level; 3) the relationship between administrators' core competencies development approach and effectiveness of the academic administration in school; 4) the guideline of the relationship between administrators' core competencies development approach and effectiveness of the academic administration in school. The participants were 327 teachers from 37 schools under Bangkok Primary Education based on stratified random sampling depending on the school size. A rating scale questionnaire with the reliability of .986 and structured interview was used to collect the data. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation and Pearson's correlation

The results show that; 1) the administrators' core competencies was at high level in overall; 2) effectiveness of the academic administration in school level was at high level in overall; 3) a high correlation between the administrators' core competencies and effectiveness of the academic administrations was with the statistically significant level at .01, and coefficient of correlation at .760; 4) the guideline of the relationship between administrators' core competencies development approach and effectiveness of the academic administration in school is that the administrator need to have leadership quality, encourage their colleagues in the preparation of the educational curriculum, focus on the development of students who are physically, mentally, intellectually sound with knowledge and morality.

Keywords: Administrators' Core Competencies, Effectiveness of the Academic Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542) ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นคนดีและมีความรู้ทางด้านวิชาการ การบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการคุณภาพสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับผู้บริหารมากขึ้น เพราะถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ขาดไม่ได้ โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างคนและคุณภาพคน ได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยนวัตกรรมการบริหารจัดการหลากหลาย โดยเฉพาะการพัฒนาบริหารองค์กรการศึกษา

ในบริบทสังคมโลกในรูปแบบของโลกยุค 4.0 ที่การสื่อสารเป็นรูปแบบไร้พรมแดน มีความเป็นสากล และมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญและสามารถที่จะเอื้อประโยชน์ให้กับสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นใจ เพราะผู้บริหารเป็นผู้แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา (Srianun, 2016) ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ได้นำหลักสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสรรหา การพัฒนา และการรักษาบุคลากรในองค์กร ซึ่งสมรรถนะ นั้นจะช่วยส่งเสริมให้ผลงานบุคลากรตรงตามความต้องการขององค์กรซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังที่ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ (2550: 1) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดการจัดการและการบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากนั้น Srianun (2016) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญในการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานวิชาการและงานอื่น ๆ ภายในสถานศึกษา สมรรถนะประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งสมรรถนะหลักของผู้บริหารจะเป็นคุณลักษณะหรือความสามารถที่เป็นผลจากการสั่งสมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหนือชั้นมากกว่า บุคคลอื่น ซึ่งอาจมีมาตั้งแต่กำเนิดหรือเกิดจากการได้รับการพัฒนาตนเอง มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สนับสนุนผู้ร่วมงานและให้กำลังใจ เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579) พบว่าปัญหาในการบริหารจัดการศึกษา โดยรับรู้ได้จากนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานมาแล้ว ยังมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้เห็นอยู่ โดยเฉพาะความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้บริหารสถานศึกษาไม่เล็งเห็นความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการหรือไม่ทุ่มเทในการบริหารงานวิชาการ จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดตกต่ำ ไม่มีคุณภาพมาตรฐานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
4. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับสมรรถนะของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการและนำไปเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรได้แบบยั่งยืนมากขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาให้ผู้สนใจศึกษาสมรรถนะและการบริหารงานด้านวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หรือที่คล้ายคลึงกันได้นำไปศึกษาต่อยอดให้ลึกซึ้งและกว้างขวางต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 37 โรงเรียน จำนวน 2,105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 327 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์
- ด้านการบริการที่ดี
- ด้านการพัฒนาตนเอง
- ด้านการทำงานเป็นทีม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 5 ด้าน ประกอบด้วย

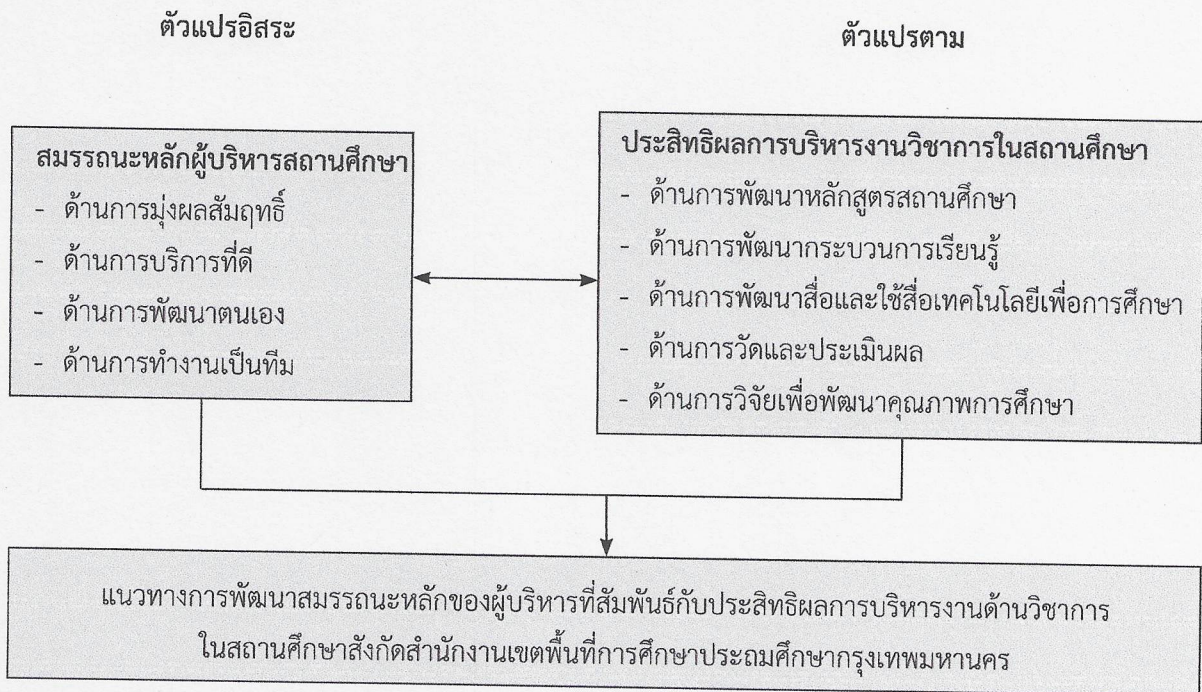
- ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ด้านการวัดและประเมินผล
- ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สมมติฐาน

สมรรถนะหลักของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้ทำการสังเคราะห์ประสิทธิผล การบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 37 โรงเรียน จำนวน 2,105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณจากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

1.2.2 สุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน โดยใช้หลักการเทียบบัญญัติไตรยางค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 37 แห่ง จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.1 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามของตัวแปรที่ศึกษา นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นทำการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ 0.8

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการทดลองใช้กับผู้บริหารและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ 0.97

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ผลข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลประสิทธิผลของการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

1. ผู้ให้ข้อมูล

ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารและครูที่ได้รับรางวัล OBEC AWARDS ทางด้านวิชาการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 มีดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.2 สมุดและอุปกรณ์จดบันทึก

2.3 เครื่องบันทึกเสียง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา จากแบบสอบถามระยะที่ 1 โดยกำหนดเนื้อหาและข้อความให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและกรอบแนวคิดการวิจัย

- วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุป

ผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน ด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.20 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.70 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.40 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.80

2. ระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการพัฒนาตนเอง 3) ด้านการบริการที่ดี และ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.39	.723	มาก	1
2. ด้านการบริการที่ดี	4.25	.817	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.34	.770	มาก	2
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.16	.936	มาก	4
รวม	4.28	.767	มาก	

3. ระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.47	.665	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	4.47	.673	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.44	.689	มาก	4
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.45	.684	มาก	3
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.38	.707	มาก	5
รวม	4.44	.647	มาก	

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .760 ($r = .760$)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปร	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ	ด้านการวัดและประเมินผล	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	.649**	.703**	.735**	.695**	.710**	.748**
ด้านการบริการที่ดี	.689**	.692**	.701**	.675**	.656**	.721**
ด้านการพัฒนาตนเอง	.693**	.692**	.737**	.690**	.704**	.734**
ด้านการทำงานเป็นทีม	.629**	.639**	.657**	.635**	.631**	.675**
สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา	.713**	.718**	.745**	.710**	.711**	.760**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

5. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์โดยการกำหนดข้อคำถามและองค์ประกอบเน้นไปที่ระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นำไปพัฒนาระดับสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาให้อยู่ในระดับมากที่สุดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้บริหารและครูที่ได้รับรางวัล OBEC AWARDS ทางด้านวิชาการ จนได้แนวทางที่สำคัญและประเด็นข้อเสนอแนะแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

1. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

ควรจะมีการปฏิบัติตามหลักงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดซึ่งเป็นแนวทางสำคัญใน การวางแผน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนำนวัตกรรมทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน มีการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน เพื่อนำมาแก้ปัญหาโดยการนำวิจัยในชั้นเรียนมีการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีการค้นคว้าความรู้ใหม่จากอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้ากับยุค Thailand 4.0 มีการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อความสำเร็จทางวิชาการสำหรับนักเรียน การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ และมีส่วนร่วมของบุคลากรในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

2. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการบริการที่ดีที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ 1) ให้ความสำคัญกับความร่วมมือ ซึ่งควรมีการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบรวมทั้งวิธีการบริหารจัดการความร่วมมือและหลักเกณฑ์ในการติดตามประเมินผล รวมถึง การมอบอำนาจดุลยพินิจให้กับภาคเอกชนที่เข้าร่วมงานด้วย การปรับทัศนคติวิธีคิดในการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่น ให้เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด มีการคิดวิเคราะห์ และหาวิธีแก้ไขปัญหาด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การที่ โรงเรียนมีความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน ก็เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในการปรับตัว เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการพัฒนาตนเองที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

ต้องมีการศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการศึกษาของไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเอาไว้ อย่างชัดเจนซึ่งจะเห็นได้จากแผนการศึกษาของชาติ ให้มุ่งจัดการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ ของแต่ละคนเป็นเกณฑ์ มีการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนา ของสถานศึกษาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรของแต่ละสถานศึกษาร่วมกันสำรวจสภาพปัญหาและ ความต้องการในการพัฒนาของสถานศึกษา ให้บุคลากรของแต่ละสถานศึกษาร่วมกันพิจารณาสอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการในการพัฒนา จากนั้นจึงจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทางวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพ ของตนเองและพัฒนางาน ควรมีการสร้างและแสวงหาความรู้ เป็นการสร้างความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้จากภายนอก รักษาความรู้เดิม แยกความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้วออกไป การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการเก็บความรู้ อย่างเป็นระบบในอนาคต

4. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการทำงานเป็นทีมที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

ควรให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจถึงการสนับสนุนให้กำลังใจและยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในด้านการ ดำเนินชีวิต การมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับบุคลากร ควรมีการจัดการ ศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องนำกระบวนการ มีส่วนร่วมมาใช้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับ การสร้างทีมงานและ เป็นผู้นำทีมงาน จำเป็นต้องมีผู้นำทีม ต้องไม่ใช่เพียงผู้สั่งการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักการบริหารงานและบริหาร บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในทีมให้ดีด้วย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงาน ด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับสมรรถนะ หลักผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการพัฒนาตนเอง 3) ด้านการบริการที่ดี และ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .760 ($r = .760$)

4. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครดังนี้

4.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ควรมีการปฏิบัติตามหลักงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนำนวัตกรรมทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และมีส่วนร่วมของบุคลากรในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

4.2 ด้านการบริการที่ดี ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาประกอบด้วย ปัจจัยความร่วมมือ ซึ่งควรมีการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบรวมทั้งวิธีการบริหารจัดการความร่วมมือและหลักเกณฑ์ในการติดตามประเมินผล การปรับทัศนคติวิธีคิดในการแก้ไขปัญหาพร้อมๆ กับผู้อื่นให้เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด มีการคิดวิเคราะห์ และหาวิธีแก้ไขปัญหาด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4.3 ด้านการพัฒนาตนเอง ต้องมีการศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการศึกษาของไทยให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเอาไว้ อย่างชัดเจนซึ่งจะเห็นได้จากแผนการศึกษาของชาติ การสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทางวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองและพัฒนางาน

4.4 ด้านการทำงานเป็นทีมควรให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจถึงการสนับสนุนให้กำลังใจและยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในด้านของการดำเนินชีวิต การมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับบุคลากร โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับ การสร้างทีมงานและเป็นผู้นำทีมงาน จำเป็นต้องมีผู้นำทีมต้องไม่ใช่เพียงผู้สั่งการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักการบริหารงานและบริหารบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในทีมให้ดีด้วย

อภิปรายผลได้ดังนี้

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหาร เป็นผู้มีความรู้คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่ได้มาจากความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ที่อยู่ในตัวบุคคล โดยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน มุ่งมั่นในการผลิตผลงาน พัฒนา และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการให้เป็นที่ประจักษ์ จาก Ministry of Education (1999 : 45) ได้ให้ความหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง บุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

ในการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติการเรียนรู้ในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและสร้างพลังแห่งการร่วมแรงร่วมใจ แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewsomtong (2014: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Meewara (2016: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทองตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารคำนึงถึงผลสำเร็จจากการบริหารงานวิชาการ โดยบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ดังที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555: 58) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ตามมาตรา 39 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ว่า งานด้านวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Akem (2014: 75) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในทุกรายวิชา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wattana (2013: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .760 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะหลักของผู้บริหารกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ที่อยู่ในตัวบุคคล สามารถแสดงศักยภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพรวบรวมความรู้ประเมินผล ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการบริหาร ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เป็นผู้นำทีมงานร่วมกับผู้อื่นให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้สมาชิก

ในที่ทีมงานได้แสดงความคิดเห็น ปรับวิธีคิด วิธีปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สนับสนุนด้านทรัพยากร ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานสำเร็จ โดยคำนึงถึงผลสำเร็จจากการบริหารงานวิชาการ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า การดำเนินงานปรากฏตาม เป้าหมาย การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการได้รับการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา ตามแนวคิด ของ David C. McClelland (1970, อ้างถึงใน ปาริชาติ คำทอง, 2557: 17) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ ที่ซ่อนอยู่ ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบ ให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์/เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยให้เกิดความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ตาม พ.ร.บ.การบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 (อ้างถึงใน รุจิร ภูสาระ และกัลยมน อินทุสุต 2558: 50-51) ว่าด้วยการกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Je-uma (2015: 124) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา โดยภาพรวมกับตัวแปรภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ, แบบสนับสนุน และแบบให้มีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Narkwaree (2016: 76) ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เขต 31 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง เช่นเดียวกัน

4. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

4.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ควรมีการปฏิบัติตามหลักงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลัก ของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การนำนวัตกรรมทางเลือกใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และมีส่วนร่วมของบุคลากรในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผล ตามเป้าหมาย จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552: 7) ได้กล่าวถึงคำจำกัดความของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ดีหรือเกินมาตรฐานที่มีอยู่โดยใช้เกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนงานกำหนด แล้วยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phannigorn (2015: 72) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้อำนวยการมีการกำหนด เป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน รองลงมา คือ ผู้อำนวยการมีความทุ่มเท มุ่งมั่นการปฏิบัติงานในหน้าที่ ให้มีคุณภาพได้อย่างครบถ้วน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้อำนวยการริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้

4.2 ด้านการบริการที่ดี ควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาประกอบด้วย ปัจจัยความร่วมมือ ซึ่งควรมีการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบรวมทั้งวิธีการบริหารจัดการความร่วมมือและหลักเกณฑ์ ในการติดตามประเมินผล การปรับทัศนคติวิธีคิดในการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นให้เกิดความขัดแย้งน้อยที่สุด มีการ คิดวิเคราะห์ และหาวิธีแก้ไขปัญหาด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2553: 1-35) กล่าวว่า การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความพยายามในการให้ความช่วยเหลือ หรือ

การดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นโดยแสดงความเต็มใจในการให้บริการ แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Srejae (2015) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ด้านการบริการที่ดีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ผู้บริหารต้องตระหนักถึงสมรรถนะของผู้บริหารในทุกสมรรถนะ รู้จักการนำ ประสบการณ์และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

4.3 ด้านการพัฒนาตนเอง ต้องมีการศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการศึกษาของไทย ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลเอาไว้ อย่างชัดเจนซึ่งจะเห็นได้จากแผนการศึกษาของชาติ การสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้บุคลากรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทางวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองและพัฒนาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 1-35) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การแสดงความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ความสนใจใฝ่เรียนรู้เพื่อสั่งสมองค์ความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวาง ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพตนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ โดยมุ่งมั่นพัฒนาตนเองสม่ำเสมอและทุกด้าน แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wanitchayakorn (2017: 63) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งได้มีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และมีการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.4 ด้านการทำงานเป็นทีมควรให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจถึงการสนับสนุนให้กำลังใจและยกย่อง ให้เกียรติผู้ร่วมงานในด้านของการดำเนินชีวิต การมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดี ให้กับบุคลากร โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับ การสร้างทีมงานและเป็นผู้นำทีมงาน จำเป็นต้องมีผู้นำทีม ต้องไม่ใช่เพียงผู้สั่งการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักการบริหารงานและบริหารบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในทีมให้ดีด้วย จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 1-35) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรม ผู้ปฏิบัติในฐานะสมาชิกในทีมที่แสดงว่าเป็นส่วนหนึ่งของทีมหน่วยงาน หรือองค์กร โดยแสดงความตั้งใจที่จะทำงาน ร่วมกับผู้อื่นสามารถสร้างและดำรงรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับสมาชิกในทีม ทำหน้าที่ของตนในทีมงานให้สำเร็จ ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ช่วยเหลือ ประสานงาน เสริมแรงให้กำลังใจเพื่อร่วมงาน/ทีมงาน แสดงบทบาทผู้นำทีม ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุผลสำเร็จ แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatvilai (2016: 106) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยที่ผู้บริหารมีความสามารถในการ เป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่นและมีการเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงาน แสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่จะสามารถนำข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้มีการทำงานร่วมกัน ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานด้วยการยกย่องชมเชย มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ มีความสามารถในการวางแผนงานร่วมกับผู้อื่น มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน รับผิดชอบในงานของสถานศึกษาที่รับผิดชอบ ในฐานะผู้นำทีม สนับสนุนให้กำลังใจ ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน

2. จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนกำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้มีการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละครั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนรู้ และพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผลการทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการ ในด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทีม ทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรง ให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานได้แสดงความคิดเห็น ปรับวิธีคิด วิธีปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และ คุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่จะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

2. ควรจะศึกษาการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.เบญจวรรณ ศรีมารุต ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.มีนมาส พรานป่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาดูแลให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอน และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี ขยันหมั่นเพียร หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ผู้วิจัยขอมอบความดีครั้งนี้ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นาวาวี เจอะอูมา (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิพนธ์ วาณิชยากร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชอบ พรรณนิกร. (2558). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- สายใจ สีแจ้. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภคินี มีวารธา. (2559). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภออ่างทอง ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.edujournal.ru.ac.th>. วันที่สืบค้น 2563, กุมภาพันธ์ 4.
- วรุณยุภา แก้วสมทอง. (2557). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญ วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510059757_is-bkk7-sec2-0011.pdf. วันที่สืบค้น 2563, กุมภาพันธ์ 4.
- วิไลพร ศรีอนันต์. (2559). สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- คมนกร นาควารี. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 31. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ฉวีวรรณ ฉัตรวิไล. (2560). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.*
- อิสลาม อาเก็ม. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.*

Translated Thai References

- Akem, I. (2014). *The Factors Affecting Academic Affairs Administration Effectiveness of Islamic Private Schools in Satun Province.* Thesis M.Ed. (Educational Administration). Songkhla. Songkhla Rajabhat University.
- Chatvilai, C. (2016). *The School Administrators' Competencies Effecting The Operation Standard Of The Performance Of Information And Communication Technology For Education In Schools Under The Secondary Educational Service Area Office 6 Chachoengsao.* Thesis M.Ed. (Educational Administration). Rajabhat Rajanagarindra University.
- Je-uma, N. (2015). *Relationship Between Leadership Styles and the Effectiveness of Academic Administration of School Administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office.* Thesis M.Ed. (Educational Administration). Songkhla. Hatyai University.
- Kaewsomtong, W. (2014). *Academic Management Competencies of School Administrators at Poolcharoenwittayakom School Under the Secondary Educational Service Area Office 6.* [Online]. Retrieved from http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510059757_is-bkk7-sec2-0011.pdf. (February 4th, 2020.)
- Meewara, P. (2016). *Administrator's Competencies of School Administration Under Ang Thong Primary Educational Service.* [Online]. Retrieved from <http://www.edujournal.ru.ac.th>. (February 4th, 2020.)
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act of B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002).* Office of the National Education Commission Office of the Prime Minister Kingdom of Thailand.
- Narkwaree, S. (2016). *Relationship Between Participation Management of Administrators and Teacher with the Effectiveness of the Academic Administration in School Under the Secondary Educational Nakhonratchasima Service Area Office 31.* Thesis M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Silpakorn University.

- Phannigorn, B. (2015). *Core Competency Of School Administrators Under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Valayaalongkorn Rajabhat University Under The Royal Patronage Pathumthani.
- Srejae, S. (2015). *Competencies of School Administrator Affecting Academic Administration Effectiveness of Basic Education Schools under the Office of Phetchaburi Primary Education Service Area*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Sukhothai Thammathirat University.
- Srianun, W. (2016). *Administrator's Competencies Affecting Personnel Administration of Private School in Nakhonpathom Province*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Silpakorn University.
- Wanitchayakorn, N. (2017). *The Relationship Between Core Competency Of School Administrators And School Effectiveness In Mounghachoengsao Group 1 Under The Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Burapha University.
- Wattana, N. (2013). *A Study Of Academic Administration In The Small-Size Primary School Under Chonburi Provincial Primary Education Office*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Srinakharinwirot University.
-

Research Article

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร
กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN MANAGEMENT BASED ON 7 HABITS
OF EXECUTIVES AND THE EFFICIENCY OF SCHOOL ADMINISTRATION
UNDER PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ชยาภา มะลิ^{1*} เบลจวรรณ ศรีมารุต² และ มินมาส พรานป่า³
¹วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Chayapa Mali^{1*}, Benjawan Srimarut² and Meanmas Pranpa³
¹Faculty of College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: chayapa.g273@pnru.ac.th

Received: 2021-05-11

Revised: 2021-06-05

Accepted: 2021-06-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 4) แนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู ในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 251 คน ผู้ให้ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า มีดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามระหว่าง 0.80 – 1.00 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .92 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง 4) แนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการต้องมีความรับผิดชอบ มีไหวพริบ มีการจัดการระเบียบและดำเนินการตามความสำคัญ เปิดใจยอมรับความคิดเห็น และมีความคิดที่จะพัฒนาตนเองและองค์กร

คำสำคัญ: การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย, ประสิทธิภาพการบริหาร

ABSTRACT

The purposes of this research study were: 1) to study the level of management based on 7 habits of the school administration, 2) to study the level of administration efficiency of the school administrators, 3) to examine the relationship between management based on 7 habits of executives and the efficiency of school administrators under Pathumthani primary educational service area office 1, and 4) management guideline based on the relationship between management based on 7 habits of executives and the efficiency of school administrators. The sample of this research were 251 teachers from Khlong Luang District under Pathumthani, primary educational service area office 1 and 7 school administrators. A rating scale questionnaire with Index of Item-Objective Congruence (IOC) between 0.80 – 1.00 with the reliability of .98 and structured interview was used to collect the data. A statistical software was used to calculate frequency, mean and standard deviation and Pearson's Correlation. The research results indicated that: 1) the management based on 7 habits of the school administration and the level of administration efficiency of the school administrators were at high level in overall. 2) the level of administration efficiency of the school administrators were at high level in overall. 3) there was positively high correlation between the relationship between management based on 7 habits of executives and the efficiency of school administrators with the statistically significant level at .01 and coefficient of correlation at $r = .92$. 4) the management guideline based on the relationship between management based on 7 habits of executives and the efficiency of school administrators were the school administrator's responsibility, competent at work, organize and prioritize work, open mind to accept opinions, and ability to to develop themselves and organization.

Keywords: Management according to 7 habits, Affecting the efficiency.

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถมุ่งให้องค์กรก้าวเข้าสู่มาตรฐานสากล นำไปสู่คุณภาพการจัดการศึกษาที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารบุคคลากร ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์เป็นผู้นำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และแก้ปัญหาให้ได้ในการบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษานั้นปัจจัยหนึ่งที่จะ

ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์กรคือ การมีผู้บริหารที่มีลักษณะนิสัยที่พร้อมจะนำองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และแก้ปัญหาภายในองค์กรได้อย่างราบรื่น

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมาย ส่งผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากร ในสถานศึกษา ตลอดจนวิธีการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ศักยภาพการทำงานลดลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จึงมีพันธกิจในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ในการทำหน้าที่สร้างและผลิตคนที่มีคุณภาพออกสู่สังคมโลก ผู้บริหารจึงเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการให้ไปในทิศทางที่ดีและถูกต้อง โดยการสนับสนุนการเรียนการสอน งานวิชาการ ตามพันธกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งการจะบรรลุได้ ก็ด้วยวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้ ที่จะทำให้อุคนในโรงเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข ได้รับความสะดวกสบายในการปฏิบัติงาน สามารถสร้างกำลังใจ ปรับวิธีคิดให้กับบุคลากร สามารถทำงานได้อย่างมีความสุขได้ จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่ดี

ในปัจจุบันมีแนวคิดในการพัฒนาให้บุคคลเกิดประสิทธิภาพ ในการดำรงชีวิตทั้งใน ด้านการทำงาน ครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สามารถมีแนวทางในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล มีความสุข ตลอดจนสามารถที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต วิธีการหนึ่งที่สามารถวัดความมีประสิทธิภาพ คือการใช้แนวคิด อุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของ Stephen R. Covey (1989) โดยแนวคิด อุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูง ได้ศึกษาถึงหลักการพื้นฐานในการก้าวมาเป็นคนที่มีความมีประสิทธิภาพและเป็นตัวแทนของหลักการ ที่ถูกต้องในการนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่ในชีวิตนั้นคือ อุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูง หรือกล่าวอีกอย่างว่า 7 บุคลิกลักษณะของผู้มีประสิทธิผลที่ นำไปสู่ความสุขและประสบความสำเร็จ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการชนะใจตนเอง ประกอบด้วยอุปนิสัย 3 ด้านคือ 1 คือการเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ส่วนที่ 2 เป็นการชนะใจผู้อื่น ประกอบด้วยอุปนิสัย 3 ด้านคือ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อน อุปนิสัยที่ 6 การประสานพลัง และส่วนที่ 3 เป็นการปรับปรุงตัวเอง ประกอบด้วยอุปนิสัยที่ 7 การปล่อยใจให้คมอยู่เสมอโดยการปรับปรุงตนเองตลอดเวลา

จากความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจ จึงนำมาศึกษาความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการบริหารภายในสถานศึกษา เพื่อสามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษา รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เกิดความพึงพอใจ มีความสุข และประสบผลสำเร็จในการทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

4. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และสามารถนำไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาอุปนิสัยในการทำงานของผู้บริหารให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีดังนี้

1.1 แนวคิด 7 อุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูง ของ Stephen R. Covey (1989)

1.1.1 การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า (Be Proactive)

1.1.2 การเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

1.1.3 การทำสิ่งที่สำคัญก่อน (Put First Things First.)

1.1.4 การคิดแบบ ชนะ/ชนะ (Think Win-Win)

1.1.5 การเข้าใจผู้อื่นก่อน (Seek First to Understand, Then to be Understood.)

1.1.6 การประสานพลัง (Synergize)

1.1.7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the saw)

1.2 แนวคิดประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาของ Mott (Mott, 1972; อ้างถึงใน Hoy & Miskel, 1991)

1.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

1.2.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

1.2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 34 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 725 คน

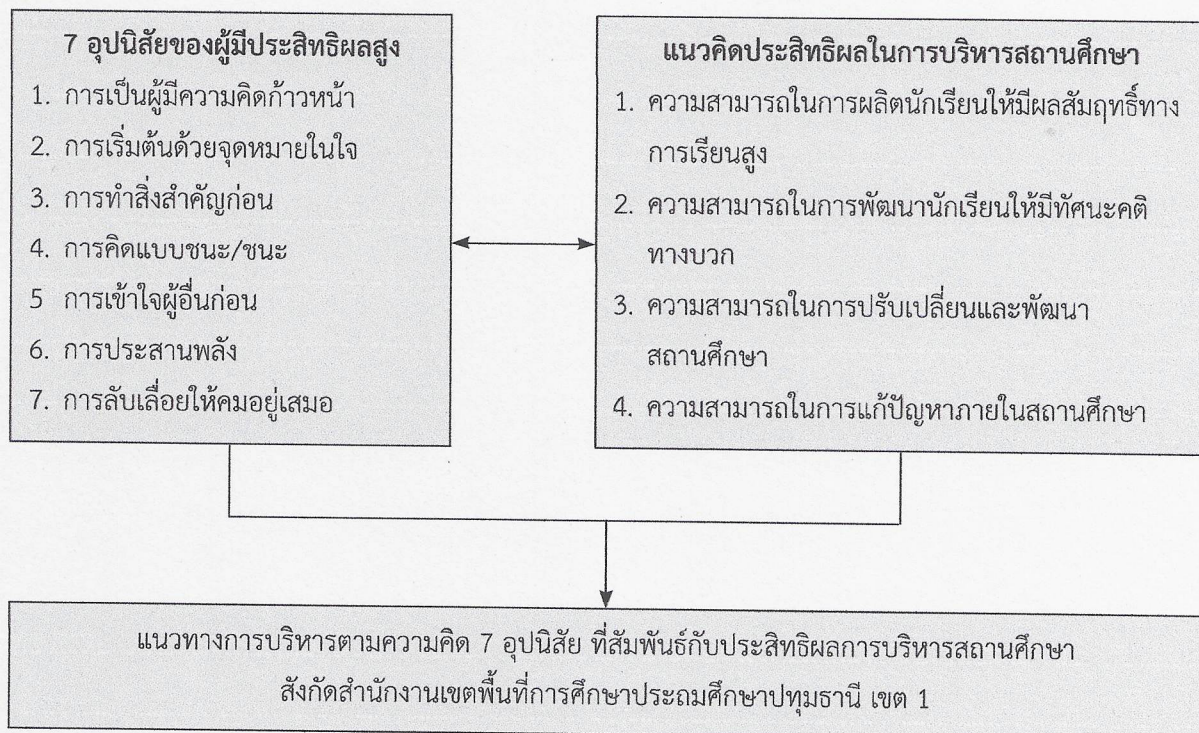
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 251 คน มีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 ; อ้างถึงใน อีรวุฒิ เอกะกุล : 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน (E) \pm 5% ได้จำนวนครูผู้สอน 251 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ได้รับรางวัล OBEC AWARDS ทางด้านวิชาการ

2.2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม โดยสุ่มสถานศึกษาแต่ละขนาดร้อยละ 50 จำนวน 17 โรงเรียน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 2 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดกลาง 9 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 1 โรงเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด 7 อุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูง ของ Stephen R. Covey ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัย 7 ด้าน ได้แก่ การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ การทำสิ่งสำคัญก่อน การคิดแบบชนะ/ชนะ การเข้าใจผู้อื่นก่อน การประสานพลัง และการปล่อยให้คมอยู่เสมอ และได้ทำการสังเคราะห์ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและศึกษาก่อสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นทำการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objective Congruence: IOC) นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยพิจารณาเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC อยู่ในระดับ 1.00 และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือกับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการของ Cronbach ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98
6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และนำมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป
7. จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
 - 7.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อหาแนวทางการสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
 - 7.2 สมุดและอุปกรณ์จัดบันทึก
 - 7.3 เครื่องบันทึกเสียง

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.1 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.1 ประสบการณ์ในวิชาชีพครู 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.5 และส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีวิทยฐานะ คิดเป็นร้อยละ 53.8

2. ระดับการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ ($\bar{X} = 4.26$) 2) ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.23$) 3) การทำสิ่งที่สำคัญก่อน ($\bar{X} = 4.16$) 4) การคิดแบบชนะ-ชนะ ($\bar{X} = 4.12$) 5) การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.11$) 6) การประสานพลัง ($\bar{X} = 4.06$) และ 7) การเข้าใจผู้อื่นก่อน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย	ระดับความคิดเห็น			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า	4.11	.66	มาก	5
2. การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ	4.26	.77	มาก	1
3. การทำสิ่งที่สำคัญก่อน	4.16	.73	มาก	3
4. การคิดแบบชนะ-ชนะ	4.12	.77	มาก	4
5. การเข้าใจผู้อื่นก่อน	4.06	.81	มาก	7
6. การประสานพลัง	4.06	.74	มาก	6
7. ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ	4.23	.73	มาก	2
รวม	4.15	.70	มาก	

3. ระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.37$) 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) และ 4) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.31	.755	มาก	4
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะคติทางบวก	4.37	.771	มาก	2
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.38	.744	มาก	1
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.32	.777	มาก	3
รวม	4.33	.736	มาก	

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .928 ($r = .928$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยกับประสิทธิผลในการบริหาร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตัวแปร	การผลิตนักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง	การพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติ ทางบวก	การปรับเปลี่ยน และพัฒนา สถานศึกษา	การแก้ปัญหา ภายใน สถานศึกษา	ค่าความสัมพันธ์ ประสิทธิผล การบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา
การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า	.873**	.883**	.884**	.841**	.901**
การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ	.898**	.913**	.912**	.914**	.931**
การทำสิ่งที่สำคัญก่อน	.894**	.848**	.877**	.857**	.891**
การคิดแบบชนะ-ชนะ	.793**	.772**	.765**	.763**	.802**
การเข้าใจผู้อื่นก่อน	.794**	.800**	.805**	.805**	.829**
การประสานพลัง	.790**	.826**	.819**	.816**	.836**
ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ	.898**	.865**	.865**	.835**	.889**
ค่าความสัมพันธ์การบริหาร ตามความคิด 7 อุปนิสัย	.909**	.899**	.903**	.893**	.928**

5. แนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สรุปได้ว่า 1) ด้านอุปนิสัยการเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า ต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ มีความคิดที่มุ่งพัฒนาองค์กร ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 2) ด้านอุปนิสัยการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ ต้องเข้าใจในตัวเองอย่างชัดเจน มีทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีเป้าหมาย ปรับปรุงระบบการบริหารให้ทันสมัย ศึกษาสภาพปัญหาเพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 3) ด้านอุปนิสัยการทำสิ่งที่สำคัญก่อน ต้องเป็นผู้วางแผนงานอย่างเป็นระบบ สามารถจัดลำดับความสำคัญและบริหารเวลาได้ดี ดำเนินการแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย 4) ด้านอุปนิสัยการคิดแบบชนะ/ชนะ ผู้บริหารต้องมีความคิดเป็นกัลยาณมิตรไม่คิดเอาเปรียบมองเพียงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพียงด้านเดียว จิตใจเอื้อเฟื้อ มีความไว้วางใจเชื่อใจ 5) ด้านอุปนิสัยการเข้าใจผู้อื่นก่อน ต้องเป็นผู้รับฟังความคิดเห็น ความแตกต่างของผู้ร่วมงาน ที่เห็นอกเห็นใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาบริหาร 6) ด้านอุปนิสัยการประสานพลัง คือการเป็นผู้นำที่ดึงจุดเด่นของแต่ละคน บุคคลตามศักยภาพ มอบหมายการทำงานตามความสามารถ รวมถึงการทำงานของคนในองค์กรให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร 7) ด้านอุปนิสัยการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ต้องเป็นผู้บริหารที่พัฒนาตนเอง และกระตุ้นให้ผู้อื่นได้เห็นคุณค่าในการพัฒนาอย่างเหมาะสมทุกด้าน รวมทั้งความมีจิตที่เป็นสาธารณะ มีน้ำใจ แบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ 2) ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ 3) การทำสิ่งที่สำคัญก่อน 4) การคิดแบบชนะ-ชนะ 5) การเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า 6) การประสานพลัง และ 7) การเข้าใจผู้อื่นก่อน ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .928 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยกับประสิทธิผลในการบริหาร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

4. แนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สรุปได้ดังนี้

4.1 อุปนิสัยด้านการเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า ต้องเป็นคนทำงานเชิงรุก กล้าคิดกล้าตัดสินใจ คอยสนับสนุนผู้บังคับบัญชา มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล มีความคิดที่มุ่งพัฒนาองค์กร ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4.2 อุปนิสัยด้านการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ ต้องเข้าใจในตัวเองอย่างชัดเจน มีทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษา ครูและนักเรียนได้อย่างมีเป้าหมาย ปรับปรุงระบบการบริหารให้ทันสมัย ศึกษาสภาพปัญหาเพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

4.3 อุปนิสัยด้านการทำสิ่งที่สำคัญก่อน ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญ วางแผนงานอย่างเป็นระบบ พยายามรักษาความสมดุลของผลลัพธ์กับความสามารถในการบริหารเวลา หาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

4.4 อุปนิสัยด้านการคิดแบบชนะ/ชนะ ผู้บริหารต้องไม่คิดเอาเปรียบมองเพียงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพียงด้านเดียว มีความคิดเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ใต้บังคับบัญชา จิตใจเอื้อเฟื้อ มีความไว้วางใจเชื่อใจ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมสนับสนุนพร้อมหาวิธีคิดแก้ปัญหาให้ผู้อื่นได้อย่างดี

4.5 อุปนิสัยด้านการเข้าใจผู้อื่นก่อน ต้องเป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็น ความแตกต่างของผู้ร่วมงาน รู้จักให้อภัย เอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาบริหาร

4.6 อุปนิสัยด้านการประสานพลัง คือการเป็นผู้นำที่ดึงจุดเด่นของแต่ละคนบุคคลตามศักยภาพ มอบหมายการทำงานตามความสามารถ ให้ทีมงานมีความรู้สึกได้รับการยอมรับ สร้างความศรัทธาในงานและองค์กรให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมพลังการทำงานของคนในองค์กรให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอย่าง เป็นกัลยาณมิตร

4.7 อุปนิสัยด้านการปล่อยให้คนอื่นได้พัฒนาตนเอง และกระตุ้นให้ผู้อื่นได้เห็นคุณค่าในการพัฒนาอย่างเหมาะสมทุกด้าน รวมทั้งความรู้สึกที่มีต่อสังคม มีน้ำใจ แบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น และต้องเป็นผู้มีจิตที่เป็นสาธารณะ

อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหาร เป็นผู้มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน คอยกระตุ้นผู้อื่นให้มีความชัดเจนในเป้าหมายที่วางไว้ และมีพลังในการคิดบวกเพื่อให้อำนาจใจตนเองและผู้อื่นในการทำเป้าหมายนั้นให้สำเร็จ โดยการนำเป้าหมายกับผลงานในปัจจุบันมาเปรียบเทียบเพื่อดำเนินการไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมายนั้น ๆ และพัฒนาความรู้ร่างกาย จิตใจ และความรู้สึกต่อสังคม เป็นผู้แสวงหาความรู้จากแหล่งที่มาต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิชาการและความรู้รอบตัวให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดูแลร่างกายตนเองสม่ำเสมอ สามารถจัดการกับความเครียดของตัวเองได้ดี หาเวลาสร้างความสุขให้กับตัวเองได้ และมีจิตสาธารณะ และลำดับความสำคัญในการทำงาน วางแผนเพื่อดำเนินงานโดยเป็นผู้จัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า จัดการกับเวลาที่มีอย่างจำกัดได้อย่างดี เลือกลงมือทำสิ่งสำคัญเพื่อลดการทำงานที่ไม่เต็มประสิทธิภาพในงานอื่น ๆ ดังนั้น อุปนิสัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อชีวิต เพราะพฤติกรรมตามอุปนิสัยเกิดขึ้นเกือบตลอดเวลาจนไม่รู้ตัวแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นผู้มีประสิทธิภาพหรือไร้ประสิทธิภาพ ความคิดส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ เมื่อกระทำเป็นกิจวัตรก่อให้เกิดเป็นอุปนิสัยแสดงออกมาเป็นคุณลักษณะและวิถีชีวิตดังกล่าวไว้ในงานของ (Stephen R. Covey, 1989) ซึ่งได้เขียนหนังสือ “7 Habits of Highly Effective People” แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suksawas (2015: 68) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยผู้มีประสิทธิภาพ 8 ประการ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลนครแหลมฉบัง พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงสุด 8 ประการของบุคลากรเทศบาลนครแหลมฉบัง ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหาร เป็นนักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ที่สามารถพัฒนาวิธีการดำเนินงานในทุกด้านทุกฝ่าย เพื่อให้สถานศึกษามีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีการแสวงหาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ทั้งส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการดำเนินการเรียนการสอน มีการสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ โดยได้รับการยอมรับจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน ในคุณลักษณะการบริหารจัดการของผู้บริหาร และพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนา สามารถดำเนินงานในสถานศึกษา ทั้งการบริหาร และการอบรมคุณธรรมของนักเรียนนอกจากการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดี ประพฤติปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสถานศึกษาและสังคม และทำให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาเล่าเรียน มีความเจริญทั้ง 4 ด้านคือ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม และสมวัย ตามที่ Hoy & Miskel (2001) กล่าวว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในศาสตร์ทางการบริหารและองค์กร นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพองค์กร ถ้าองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะล่มสลายไปในที่สุด ซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา แล้ววิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mahasiriphan (2020: 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Samphaokeaw (2017: 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารและ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยกับประสิทธิผลในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ .928 แสดงให้เห็นว่า การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยอยู่ในระดับมากและ ประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน คิดบวกเพื่อให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น คอยกระตุ้นผู้อื่นให้มีความชัดเจนในการทำเป้าหมายนั้นให้สำเร็จ นำเป้าหมายกับผลงานในปัจจุบันมาเปรียบเทียบเพื่อดำเนินการไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมายรวมทั้ง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา บริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารทั่วไป งานบริหารงานบุคลากร และงานบริหารงบประมาณ ให้มีความก้าวหน้า ติดตามความก้าวหน้าทางการศึกษา และตอบสนองได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ กระตุ้น ส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมในการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสัมพันธ์กัน ตามแนวคิดของมอทท์ (Mott, 1972; อ้างถึงใน Hoy & Miskel, 1991: 305) ที่เหมาะสมกับหน่วยงานสถานศึกษา อีกทั้งแนวคิดนี้มีตัวแปรที่ใกล้เคียงกับแนวคิดอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงที่ต้องการศึกษา ซึ่งได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sukkho & Wongthanomsak, (2016: 119) สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหาร โดยภาพรวม กับตัวแปรประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.496 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก

4. แนวทางการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัย ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารตามหลักเกณฑ์ 7 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นทางบวกว่า ผู้บริหารต้องเป็นคนที่ทำงานเชิงรุก มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มุ่งพัฒนาองค์กร ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย เป็นผู้รับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชา วางแผนงานอย่างเป็นระบบ มอบหมายงานตามความสามารถ สามารถแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี ภายใต้วินัยความเป็นกัลยาณมิตร และใช้หลักธรรมาภิบาลมาบริหาร เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย Meekeaw (2019.: 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกและส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ร้อยละ 54

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการศึกษา พบว่า การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเข้าใจผู้อื่นก่อน ดังนั้น ผู้บริหารควรเห็นอกเห็นใจ เรียนรู้ที่จะเข้าใจและรับฟังความคิดของผู้อื่น เพราะจะทำให้ทราบถึงมุมมองและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นในเรื่องเดียวกันในแง่มุมมองที่แตกต่างกันออกไปได้เป็นอย่างดี ซึ่ง ผู้บริหารควรจะทำโครงการกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษา เป็นการสร้างประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม และจะทำให้บรรลุประสิทธิผลและเป้าหมาย ความสำเร็จของงาน

2. จากการศึกษาประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในด้านเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังนั้น ผู้บริหารจะต้อง ดำเนินงานในสถานศึกษา ให้มีบุคลากรที่มีจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการของผู้บริหารที่ดี มีการกำหนดเป้าหมาย สร้างแผนงานโครงการยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถสนับสนุนทรัพยากร เวลา และองค์ความรู้แก่ครูได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ สามารถทำให้นักเรียนในสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยของนักเรียน สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ปกครอง โดยทางสถานศึกษาต้องมีโครงการเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมสอนเสริม เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ส่งเสริมการพัฒนาครูให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากการศึกษา พบว่า การบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในด้านการคิดแบบชนะ-ชนะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมสร้างพลังการคิดบวก ขึ้นชม ส่งเสริม และแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน โดยทางสถานศึกษา จัดอบรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดี ประพฤติปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของโรงเรียนและสังคม

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีอุปนิสัยเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีแนวคิดและแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ คอยกระตุ้นให้ตนเองและผู้อื่นมีเป้าหมายที่ชัดเจน ลำดับความสำคัญและ จัดการกับทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีพลังการคิดบวก และแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันกับองค์กร มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจผู้อื่น ดึงจุดเด่นของบุคลากรออกมา เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยหรืออุปสรรคระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

2. ควรจะศึกษาการวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามความคิด 7 อุปนิสัยของผู้บริหาร กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาของ ดร.เบญจวรรณ ศรีมารุต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.มีนมาส พรานป่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอน และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์มาโดยตลอดจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเซว้า ประธานกรรมการสอบ และ ดร.ไตรรัตน์ สิทธิทูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พงษ์ลิขิต เพชรผล อาจารย์สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.ศิริรัตน์ ทองมีศรี อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร นายประพลฤทธิ์ บุญอำไพ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดร.วิชรพงษ์ แพทร์หลาย ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าช้างวิทยาคาร และ นางอรุณศรี เหลืองธานี ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือพร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี ขยันหมั่นเพียร มีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน ท่านคุณครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ตลอดผู้ร่วมงานทุก ๆ ท่าน พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ในที่ทำงานเป็นกำลังใจมิตรให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้ง เพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร รุ่น 34 ทุกท่านที่ได้ร่วมเป็นแรงใจฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารสถานศึกษาทุก ๆ ท่าน รวมทั้งบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในอำเภอคลองหลวง ที่ให้ความอนุเคราะห์ทั้งเรื่องข้อมูลและสถานที่ในการศึกษาวิจัย สุดท้ายขอขอบคุณ บุคลากรวิทยาลัยการฝึกหัดครู ที่ให้ความอนุเคราะห์แนะนำในการดำเนินการขั้นตอนเอกสารต่าง ๆ เป็นอย่างดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณดี ครั้งนี้ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร นับว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งท้องถิ่นอันทรงคุณค่าแก่การเข้ารับการศึกษา และเทิดทูล

เอกสารอ้างอิง

- Hoy and Miskel. (1991). *Education administration. Theory research and practice*. Singapore. McGraw-Hill.
- Krech. & Crutchfield. (1948). *Theory and problems of social psychology*. John Wiley.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Stephen R Covey. (1989). *The 7 Habits of Highly Effective People*. New York: Free Press. A Division of Simmons and Schuster, Inc.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*

- ปรโศต สุขสวัสดิ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยผู้มีประสิทธิผล 8 ประการ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ของบุคลากรเทศบาลนครแหลมฉบัง. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. การจัดการสาธารณะ. ชลบุรี. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพวรรณ สำเนาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ฉะเชิงเทรา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธัญลักษณ์ มหาศิริพันธ์. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หนองคาย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
- ไพรินทร์ สุขโซ, มัทนา วังนอมศักดิ์. (2554). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Translated Thai References

- Mahasiriphan, T. (2020). *Administrative factors affecting small schools effectiveness under the Nongkhai primary educational service area office 1*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Nong khai: Khon Kaen University, Nong khai Campus.
- Meekeaw, K. (2019). *School administration affecting the effectiveness of schools under Chanthaburi primary educational service area office*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act of B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002))*. Office of the National Education Commission Office of the Prime Minister Kingdom of Thailand.
- Samphaokeaw, T. (2017). *Administrative factors affecting the effectiveness of school under the office of Saraburi primary educational service area 2*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chachoengsao: Rajabhat Rajanagarindra University.
- Sukkho, P. & Wongthanomsak, M. (2016). *Administrator's competencies affecting school effectiveness in the fifth local education group*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Silpakorn University.
- Suksawas, P. (2015). *Relationship between the eight habits of highly effective people, organizational citizenship behavior and management under good governance*. Thesis M.B.A (Public Management). Chonburi: Burapha University.